

*Voor mensen die hulp en ondersteuning nodig hebben bij het op orde brengen van de administratie
Voor mensen met schulden die een steuntje in de rug nodig hebben om uit de schulden te komen.*

Voorwoord, van de voorzitter

Wij bieden hierbij ons jaarverslag over 2020 aan. **“Omzien naar elkaar en daar waar nodig elkaar deskundige hulp aanbieden.** Onze maatjes zijn er klaar voor! De vraag blijft altijd zijn de hulpvragers ook bereid hun gène te overwinnen en de stap naar ons te zetten en weten zij ons (makkelijk) te vinden?

Het jaar 2020 werd vanaf medio maart gekenmerkt door Corona. Onze samenleving ging min of meer op slot en fysieke ontmoeting werd niet meer mogelijk en wenselijk. Het in gang gezette experiment om fysiek aanwezig te zijn op de Voedselbank was de eerste drie maanden zeer succesvol maar stopte noodgedwongen.

Op bestuurlijk niveau waren er tal van ontwikkelingen:

- Onze website. Een belangrijk medium om gevonden te worden vooral omdat de meeste aanvragen via onze site binnenkomen. Zichtbaarheid en snelle communicatielijnen zijn dan van groot belang. Ons communicatieplan heeft de voortdurende aandacht. Er zijn de nodige aanpassingen gedaan o.a. met behulp van deskundigheid vanuit de landelijke vereniging.
- Opgaan in een nieuwe stichting? Landelijk maar ook binnen onze regio werken organisaties met vergelijkbare hulpverlening (JobHulpMaatje en Hulp In Praktijk, HIP helpt) al lange tijd samen soms ook binnen één stichting. Gesprekken daarover in Amersfoort waren constructief maar hoewel wij voorstander zijn van goede en efficiënte samenwerking is opgaan in een nieuwe stichting nu nog een stap te ver.
- Intervisie. Onze maatjes kwamen niet fysiek bijeen maar zochten elkaar wel digitaal op. Geen twee intervisiebijeenkomsten vorig jaar maar vier leeravonden. Onder deskundige leiding ervaringen uitwisselen, informatie krijgen en leren van elkaar. De ervaringen, blijkens de reacties, zijn positief.
- De stuurgroep nam afscheid van Alfred Jonker en verwelkomde Simone Kennedy als nieuw stuurgroep lid.

Stuurgroep, coördinator en maatjes toonden blijvende inzet. Zij zullen dat ook komend jaar weer doen: Omzien naar de medemens in (financiële) nood. Op verschillende manieren worden uitgedaagd om je naaste van dienst te zijn.

Ons credo is en blijft: **“Samen lukt ‘t “.**

Jos Smeels, voorzitter

Samenwerking

SHM heeft een samenwerkingsovereenkomst met Stadsring51, de professionele schuldhulpverlener in Amersfoort (uitvoerend orgaan van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening). Er is een kwartaal -overleg tussen Stadsring51 en coördinatoren van SHM, Humanitas en Indebuurt033. In dat overleg wordt afgesproken welke organisatie voor de hulpvragers van dat moment de meest geëigende is. Bij verdeling van hulpvragers wordt een evenredige verdeling toegepast. Een aantal gesprekken met vertegenwoordigers van de gemeente heeft er toe geleid dat ook Amersfoort deelneemt aan het jongerenpreventie programma Money Fit: in samenwerking met de gemeente is de site van Money Fit verder ontwikkeld .

Het Geldloket verzorgt nu het project Money Fit , met live chats voor jongeren die vragen hebben over financiële problemen. Geldloket ontvangt van de gemeente geld om de chats te bemensen. De bedoeling is om preventief te werken en in een aantal gevallen kan SHM worden ingeschakeld.

Uit cijfers blijkt dat de site goed wordt bezocht . In samenwerking met Pact Sam Sam werd een bijeenkomst georganiseerd voor met name jongerenwerkers. Er wordt goed samengewerkt met Portaal en Alliantie. Daarnaast zijn de contacten met de Voedselbank uitgebouwd dankzij een maatjesbijeenkomst: er zijn nu regelmatig maatjes aanwezig op het kantoor van de Voedselbank om direct contact te leggen met hulpvragers.

Ons werk is afhankelijk van subsidies van zowel kerkelijke als gemeentelijke overheid . Wij zijn ons er van bewust dat subsidie essentieel is voor het voortbestaan van SHM. Wij voeren verkennende gesprekken met aanverwante organisaties als Jobmaatje , HIP en Humanitas. Deze gesprekken kunnen leiden tot meer samenwerking en bundeling van activiteiten en functies.

Doelstelling

Het doel van SHM is op verzoek van - en in samenwerking met - de hulpvrager de financiële situatie op orde krijgen door het vergroten van de zelfredzaamheid van de hulpvrager en het bieden van sociale en praktische ondersteuning.

Visie

Er zijn veel mensen die in (financiële) problemen zitten of daarin dreigen te raken. Zij kunnen het perspectief verliezen hoe zij deze problemen kunnen oplossen. Door de bundeling van krachten van lokale kerken en verwante organisaties en de inzet van schuldhulpmaatjes worden hulpvragers begeleid en ondersteund op weg naar financiële vrijheid.

Missie

Het voorkomen en oplossen van de schuldenproblematiek en bijdragen aan financiële vrijheid van mensen en een rechtvaardiger samenleving.

Lokale organisatie

In Amersfoort is SHM ondergebracht bij de lokale Raad van Kerken. Partners en oprichters zijn de diaconie van de Protestantse Gemeente Amersfoort, de diaconie van de Protestantse Gemeente Hoogland/Amersfoort-Noord en de caritas van de R.K.-parochie Onze Lieve Vrouw van Amersfoort. De GKV-kerken in Amersfoort dragen ook financieel bij aan SHM, evenals de Nederlands Gereformeerde Kerk Amersfoort.

Stuurgroep

In de Stuurgroep participeren vertegenwoordigers van bovengenoemde partners. De Stuurgroep fungeert als beleid- en verantwoordingsorgaan voor de Raad van Kerken Amersfoort en voor de Landelijke Vereniging Schuldhulpmaatje. Jennie Harmelink is als diaconaal opbouwwerker en adviseur betrokken bij de stuurgroep. Alfred Jonker nam afscheid van de stuurgroep, Simone Kennedy trad in november toe tot het bestuur. Pieter de Bekker, is adviseur van de stuurgroep en neemt deel aan de vergaderingen. De bestuursfuncties zijn onbezoldigd, de coördinator krijgt een vrijwilligersvergoeding. Gerard van Barneveld nam vanuit het landelijk orgaan Schuldhulpmaatje een aantal keren deel aan de vergaderingen van de stuurgroep, hij leidde in januari een beleidsdag over de toekomst van Schuldhulpmaatje.

Toerusting maatjes

Er is behoorlijk veel belangstelling in de maatschappij om maatje te worden. Eind 2020 stonden er 13 aspirant-maatjes op de wachtlijst. De coördinator let erop dat het aantal actieve maatjes in balans is met het aantal hulpvragen in behandeling, anders dreigen stress of leegloop onder de maatjes.

Aspirant-maatjes volgen de prelearning module van de landelijke organisatie en komen daarna op kennismakingsbezoek bij de coördinator, waarbij wordt nagegaan of het werk van een maatje overeenkomt met het verwachtingspatroon. Dan volgen zij volgen een training van drie dagen, waarna zij als gecertificeerd schuldhulpmaatje aan de slag gaan. Zij dienen een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) te overleggen. Dan kan het vrijwilligerswerk beginnen, het maatje trekt in het begin op met een ervaren collega om ervaring op te doen. De actieve 23 maatjes worden regelmatig verder toegerust voor hun taak. Dat gebeurt in een online leeromgeving. Lokaal komen de maatjes zes keer per jaar bij elkaar voor deskundigheidbevordering op een leeravond. Bovendien hebben zij elk jaar een bemoedigingsgesprek met de coördinator. Als zij jaarlijks aan alle eisen hebben voldaan worden ze opnieuw gecertificeerd. Ten gevolge van de coronacrisis zijn fysieke ontmoetingen zeer spaarzaam geweest en is veelal volstaan met online bijeenkomsten.

De coördinator wordt in zijn werk ondersteund door 2 intakers, een contactpersoon voor de Voedselbank en gespreksvoorbereider en –leider voor de leeravonden.

Een maatje neemt niet het werk over van professionele hulpverleners, maar vult hen aan en ondersteunt hen. Indien nodig verwijst het maatje door naar de juiste instantie.

Maatje Jan:

Tijdens het kennismakingsgesprek wilde W mij een stapel brieven overhandigen omdat hij dat zo gewend was. Hem duidelijk gemaakt dat dit niet onze werkwijze is. Hem gevraagd de brieven te lezen ,op datumvolgorde te leggen en aan te geven wat hij niet begreep. Ook gevraagd om een map aan te schaffen om alles overzichtelijk te archiveren. Tijdens het volgende gesprek samen met hem eerst een overzicht gemaakt van inkomsten en uitgaven en alle brieven gearhiveerd. Bij de uitgaven aangegeven wat voorheen door de instelling aan vaste lasten werd overgemaakt en wat hij vrij had te besteden. Daarna tijdens een paar ontmoetingen met hem alle vaste posten omgezet naar incasso-betalingen., Hij had daarmee weer rust en overzicht. Nog een paar maanden nazorg verleend om na te gaan of alles goed verliep. Na wat aanloopproblemen was alles na ca.4 maanden stabiel en in de loop van de tijd zag je hem ook steeds meer initiatieven nemen.

De grote meerwaarde van een maatje is dat hij/zij de steun en toeverlaat is voor mensen die financieel zijn vastgelopen of dat dreigen te raken. De rol van maatje is een naaste te zijn voor de hulpvrager: bemiddelaar, wegwijzer en mentale ondersteuner. Een maatje heeft tijd voor een kop koffie aan de keukentafel en een goed gesprek, kan helpen met het invullen van ingewikkelde formulieren, kan eventueel meegaan naar de rechtbank, de Sociale Dienst van de gemeente of Stadsring51. De bedoeling is dat het maatje de hulpvrager ondersteunt om weer zelfredzaam te worden en dat is dus vaak het werken aan gedragsverandering van de hulpvrager.

Maatje Jan: H (45) leren kennen bij de Voedselbank. Zij vroeg ondersteuning omdat zij een lange tijd onder bewind had gestaan vanwege grote schulden waardoor ze in de schuldsanering was gekomen. De schuldproblematiek was nu opgelost en binnenkort zou ze weer de beschikking krijgen over haar uitkering en toeslagen. Ze was bang weer snel in de fout te gaan. Omdat H lange tijd van een karig leefgeld had moeten leven was ze gewend elke eurocent drie keer om te keren. Een kasboek had ze niet nodig die had ze wel in haar hoofd. Met haar een overzicht gemaakt van uitgaven en inkomsten. Ze kon, nu ze weer de volledige beschikking over haar geld had, per week meer uitgeven dan voorheen. Dat was al een hele verademing,

Aard van de hulpvragen

De hulpvragen variëren van hulp bij administratie tot hulp bij het oplossen van niet-problematische schulden. Bij een crisissituatie en bij problematische schulden (vanaf ongeveer € 5.000.-) treedt SHM altijd in overleg met Stadsring51 en/of het Geldloket, omdat daarmee afspraken zijn gemaakt door een samenwerkingsovereenkomst. Stadsring51 is de uitvoerder van de Wgs (Wet gemeentelijke schuldhulpverlening). De meeste ondersteuning door de maatjes wordt gegeven bij het op orde brengen van de administratie, hulp en begeleiding bij het beheersen van het budget en ondersteuning bij vragen over de financiën. Er zijn veel alleenstaanden onder de aanvragers (gescheiden, weduwe). De herkomst van de hulpvragers is zeer divers: naast in Nederland geboren hulpvragers zijn er ook mensen uit andere landen en culturen. Daarbij is de taal niet zelden een behoorlijk probleem.

Maatje Jan: S gaf bij de intake aan dat ze alles zelf wel kan, maar graag iemand naast haar heeft staan die af en toe meekijkt. Tijdens het eerste gesprek bleek al dat er niet echt overzicht was. Er kwamen dwangbevelen van de Belastingdienst op tafel. Brieven van schuldeisers waren onvolledig.

Veel terugvorderingen voor teveel betaalde toeslagen over meerdere jaren. Het was dus noodzaak ze snel mogelijk wel een volledig overzicht te krijgen, omdat het de vraag was of de huidige toeslagen wel gebaseerd waren op het juiste inkomen. Tijdens de vervolggesprekken was het lastig goed overzicht te krijgen. Op elke vraag kwam wel een emotioneel verhaal maar geen (of onvolledige) documenten of concrete antwoorden. Om overzicht te krijgen was het o.a. nodig meerdere malen met de Belastingdienst te bellen. Haar gevraagd dat te doen. Dergelijke telefoontjes verliepen uiterst moeizaam. S komt met een emotioneel verhaal. De Belastingdienst wil feiten. Ondanks voorbereiding van een dergelijk gesprek toch een paar keer de telefoon (op haar verzoek) overgenomen. Was niet leuk voor haar, gaf deuk in haar zelfvertrouwen. Na februari 2021 zouden de aflossingsbedragen minder worden en kwam er geleidelijk meer 'licht in de tunnel'. Dat was een enorme opluchting voor haar. Ze dacht nooit van de schulden af te komen. Wel is het van belang maandelijks met haar na te gaan of alles naar schema verloopt. Als ze even krap zit stelt ze soms het overmaken van een afgesproken aflossingsbedrag uit. Haar daarop aanspreken ligt erg gevoelig. Ze voelt zich dan onder druk gezet. Heeft begin 2021 er ook toe geleid dat contact tijdelijk is verbroken. Voor mij ook een leerervaring. Hielp niet mee dat ik de laatste maanden haar vanwege Corona alleen telefonisch kon begeleiden.

Activiteiten 2020

Samen met een aantal maatjes is begin 2020 is SHM Amersfoort aanwezig geweest bij de intake van de Voedselbank. Doel was vooral om mensen met financiële problemen direct te ontmoeten, hen nog een aantal vragen te stellen en zo snel aan een maatje te kunnen helpen. Dit resulteerde in de eerste twee maanden van 2020 in ongeveer 20 nieuwe aanmeldingen. Toen brak de corona-crisis uit en werden de fysieke gesprekken geannuleerd. De mensen van de Voedselbank moesten zich richten op het uitdelen van voedselpakketten aan een groeiende groep van behoeftigen.

De contacten met Humanitas Thuisadministratie, Indebuurt033 en Stadsring51 hebben zoveel mogelijk plaatsgevonden, maar werden gehinderd door de crisis

Communicatie

Twee keer per jaar verschijnt de Nieuwsbrief van SHM, die breed verspreid wordt in kerken, bij organisaties, de politiek en de media. SHM heeft een eigen website en een eigen account op Facebook en Twitter. De coördinator en/of leden van de Stuurgroep geven desgewenst presentaties over het werk van SHM, ook zijn zij desgewenst aanwezig bij wijkbijeenkomsten. Van alle hulpvragen komt ca 50% binnen via de website www.uitdeschulden.nu

Klachten

Mochten er klachten zijn van hulpvragers dan worden deze door de coördinator met de hulpvrager en het maatje besproken. Als er geen goede oplossing gevonden kan worden zal de klacht worden behandeld door de voorzitter van de stuurgroep. Gelukkig is dit nog niet voorgekomen.

Resultaten 2020

Aantal nieuwe hulpvragen:		64
Hulpvrager aangemeld via:		
	Gemeente	2
	Diaconie/ Caritas/ Leger des Heils	1
	Maatschappelijk werk (sociale wijkteams)	1
	Voedselbank	16
	GGZ	1
	GGD	0
	Bewindvoerder	0
	Woningbouwvereniging	0
	Stadsring 51	1
	Landelijke SchuldHulpMaatje websites	40
	Indebuurt033	1
	Familie/ Vrienden	0
	Werkgever	0
	Anders	0
Aantal succesvol afgerond:		41
Voortijdig beëindigd, maar wel deels succesvol afgerond:		9
Voortijdig beëindigd, en doorverwezen:		10

Financiën

Ook in 2020 mochten wij ons wederom verheugen in financiële ondersteuning door de Amersfoortse Raad van Kerken en een groot aantal Amersfoortse kerken voor een totaal bedrag van € 14.527.

De volgende kerken droegen bij:

- PCI Parochie OLV Amersfoort
- Gereformeerde en GKV kerken Amersfoort
- Diaconie van de PGA Amersfoort
- Diaconie PG Amersfoort-Noord en Hoogland

De exploitatie in 2020 was nagenoeg in evenwicht met de donaties en bedroeg € 14.670. Dit bedrag bestaat voor het grootste gedeelte (€ 10.012) uit afdrachten aan de landelijke Vereniging SHM. Dat betreft de jaarlijkse (vaste) contributie en de bijdrage per maatje en maatjes in opleiding. Daarnaast hebben we € 1.759 uitgegeven aan specifieke deskundigheidsbevordering van onze maatjes.

Van de in 2019 ontvangen subsidie van € 8.000 van de Gemeente Amersfoort, via Indebuurt033, hebben we in 2020 een bedrag van € 5.854 moeten terugbetalen en hebben we de in 2019 voor 2020 toegezegde subsidie van € 2.000 niet ontvangen. Binnen het door de Gemeente Amersfoort

gegeven mandaat aan Indebuurt033 passen alleen projectmatige, daadwerkelijk uitgaven en geen bijdragen aan de reserves, zoals dat wel gebeurde in 2020. Wij zijn hierover met de Gemeente Amersfoort en Indebuurt033 in gesprek, omdat deze wijze van financiële ondersteuning niet goed past bij het werk dat wij als SHM doen, waarbij continuïteit op langere termijn gewaarborgd moet zijn en we niet afhankelijk kunnen zijn/blijven voor onze jaarlijkse exploitatie van het wel of niet krijgen van een subsidie op incidentele basis. Wordt dus vervolgd

Leden stuurgroep :

Jos Smeels, voorzitter

Wiebe Goslinga , penningmeester

Simone Kennedy, algemeen bestuurslid

Willemien Kamphuis, algemeen bestuurslid

Pieter de Bekker, coördinator

Jennie Harmelink, diaconaal opbouwwerker Protestantse Gemeente Amersfoort , adviseur

Rienk Rietveld, secretaris